

**Splošni pogoji in
Opozorilo o tveganjih za Pogodbe na razliko (CFD)**

Vsebina

I. Splošne informacije o Pogodbah na razliko v ceni (CFD)	2
1. Terminologija.....	2
2. CFD-ji so Izvedeni finančni instrumenti	2
3. Trajanje in možnost poravnave	3
4. začetno kritje	3
5. Finančni vzvod in stroški financiranja.....	3
6. CFDji vezani na indekse in na delnice	4
7. CFDji vezani na obrestne mere in obveznice.....	4
9. Cena, razpon cene	4
10. Naročila s stop omejitvijo ali Stop naročilo (Stop Order)	5
11. Stroški	7
12. Poslovna politika in pogodbeno določila so ključna	8
II. Opozorilo o tveganjih za Pogodbe na razliko (CFD)	8
Tveganja pri pogodbah na razliko (CFD)	8
1. Splošna tveganja.....	9
2. Tržna tveganja in nevarnost špekulacij	10
3. Tveganja stroškov in oblikovanje cen.....	12
4. Posebna tveganja CFDjev vezanih na indekse delnic	14

I. Splošne informacije o Pogodbah na razliko v ceni (CFD)

1. Terminologija

Za CFD trgovanje lahko izbirate med spodnjimi finančnimi produkti:

- Delnice (npr. BASF, Goole itd.)
- Borzni indeksi (npr. DAX, S&P 500, Dow Jones itd.)
- Tuje menjalne valute (npr. EUR/USD, EUR/JPY, AUD/CAD itd.)
- Surovine (npr. zlato, srebro, nafta, itd.)
- Obveznice (npr. Ameriške obveznice, itd.)

Opomba: nekateri finančni produkti niso na razpolago pri vseh posrednikih.

CFD je pogodba med dvema strankama, standardno opredeljeni kot kupec in prodajalec ter se s pogodbo obvežeta, da prodajalec plača kupcu razliko v ceni med trenutno ceno izbranega finančnega produkta in ceno, ki jo le ta ima ob koncu pogodbenega obdobja.

Kupec pri trgovanju s CFDji nima nikoli lastništva nad deležem produkta in ne gre za dobavo fizičnega blaga ali vrednostnih papirjev, temveč gre za dvostransko razmerje, kjer se razlike dosegajo na osnovi gotovinskih plačil. Stranka je pri CFD trgovanju lahko kupec ali prodajalec.

CFD trgovanje spremlja gibanje cen in pri trgovanju izkoriščamo predvidevanja o rasti ali padcu cen. Dolge pozicije predvidevajo rast cen. Kratke pozicije predvidevajo padec cen.

2. CFD-ji so Izvedeni finančni instrumenti

Pogodbe na razliko (CFD) so izvedeni finančni instrumenti in njihovo trgovanje se izvaja izven borznih trgov. Vsaka vrsta CFD trgovanja je individualna pogodba med stranko in posrednikom. Prav tako CFD-ji niso prenosljivi in niso standardizirani. Izdajatelj CFDja, v tem primeru posrednik, je pogodbeni partner stranke. In stranka je odvisna od solventnosti posrednika.

Potrjena CFD transakcija s strani stranke se ne trguje na borzi, čeprav so CFDji vezani na osnove finančne instrumente, ki kotirajo na borzi. CFD je lahko vezan tudi na borzne indekse, surovine ali na menjalne valute.

3. Trajanje in možnost poravnave

CFDji imajo lahko določeno obdobje trajanja trgovanja ali nedoločeno obdobje trajanja trgovanja. Vsak ponujen CFD s strani posrednika je z odprtim obdobjem. Stranka ima možnost zapreti CFD transakcijo kadarkoli v tem času odprtega obdobju.

4. začetno kritje

Končni znesek provizij se izračuna na osnovi trajanja dežanja CFDjev. Stranka je dolžna vložiti začetno kritje za namen kritja morebitnih izgub odprtih pozicij, ki se lahko pojavijo in s kritjem zagotavlja možnost zapiranja pozicij. Preostali znesek kritja se po zaprtju CFD pogodbe prenese na strankin račun in na ta način povečujemo stranki likvidnost. Začetno kritje potrebno za CFD transakcije je veliko nižje od kritja potrebnega za "spot" transakcije, kjer delež takšnega kritja lahko doseže tudi vrednost do 100% vrednosti finančnega produkta. Višino začetnega vložka določajo razmere na trgu, stopnja nihajnosti finančnega produkta ter kdaj je čas trgovanja. Znesek začetnega kritja je lahko podana kot odstotek vrednosti pogodbe ali pa je točno določen (glej primeri izračunov točka I.13).

5. Finančni vzvod in stroški financiranja

Posrednik dnevno objavlja pogoje trgovanja. Podatki o posredniku so navedeni pri Splošnih pogojih. Razumeti je potrebno, da so CFDji izvedeni finančni instrumenti z vzvodom. Že majhna rast cene se lahko pokaže kot visok donos glede na stopnjo vložene kapitala. In obratno seveda že majhen padec cene lahko pomeni visoko stopnjo izgube.

Vzvod definicija: gre za razmerje med vloženi sredstvi in vrednostjo celotne naložbe (vrednost vložka / vrednost naložbe)

Primer finančnega vzvoda

Začetno kritje za trgovanje CFD vezan na indeks DAX (pogodbena vrednost je 10 enot) je 3.600 EUR. Če se stranka odloči za nakup DAX pozicijo pri 7.200 točkah, vrednost 72.000 EUR (10 x 7.200 točk) začetno kritje je 3.600 EUR (začetno kritje = 360 * 10 pogodb). Imamo vzvod v višini 20 (72.000 EUR / 3.600 EUR).

Takšen vzvod lahko nesorazmerno in neposredno vpliva na finančni položaj stranke. Stranka se mora razumeti kako CFDji delujejo in se seznaniti s tveganji, ki so s CFDji povezani. Stranka se mora zavedati, da se le majhen delež vložene kapitala uporabi kot začetno kritje. V primeru, da stranka vloži ves svoj kapital kot kritje, že majhna nihanja cen v nasprotno smer od pričakovanega, lahko povzroči izgubo celotnega premoženja. Izgube so lahko tudi višje od sredstev deponiranih na računu stranke. V takšnih primerih višjih izgub je stranka pozvana k doplačilu. Manjše kot je začetno kritje v

6. CFDji vezani na indekse in na delnice

Pri CFD trgovanju z indeksi delnic kot izveden finančni instrument (kot DAX, EURO STOXX50, S&P 500, Dow Jones, itd.), se pri trgovanju ugiba tako o padcih kot o rasti cen indeksov delnic.

Vrednost pogodbe za CFD na indekse je odvisna od indeksa samega. Tako je pogodbeni vrednost za DAX lahko 1 EUR, 5 EUR ali 25 EUR na DAX točko in na primer za S & P 500 indeks 1 EUR, 50 USD ali 250 USD za točko. Pogodbeni določila spreminja posrednik. Zadnje spremembe so na razpolago na spletnih straneh posrednika.

Pri CFD trgovanju na domačih ali mednarodnih delniških trgih (kot Nemška Banka, EON, Yahoo, Eni, itd.), kot pri izvedenih finančnih instrumentih, se pri trgovanju ugiba bodisi padec ali rast cene delnice.

Za primer, da se CFD pozicija zadrži čez noč, se upošteva plačilo dividend in bonusov ter hkrati se izvede prilagoditev za dividende. V primeru, da je pozicija še odprta, se po preteku CFD distribucijskega obdobja kupcu izplača dividenda. CFD prodajalec pa dividendo plača pod pogojem, da je pozicija na trgu še odprta. Vrednost Standard pogodbe CFDja vezanega na delnice je ena delnica na en CFD.

7. CFDji vezani na obrestne mere in obveznice

Pri CFD trgovanju z obrestnimi merami in obveznicami, se pri trgovanju upoštevajo tako padci kot rasti cen na trgu obrestnih mer in na trgu obveznic (kot Bund-Future, T-Notes, T-Bonds itd.). Vrednosti pogodb se odvisne od trgov na katerih se trguje. Pogodbeni določila spreminja posrednik. Zadnje spremembe so na razpolago na spletnih straneh posrednika.

8. CFDji vezani na surovine, energente in kovine

Pri CFD trgovanju na trgu surovin, energije in kovin, se upoštevajo tako padci kot rasti cen na ustreznih trgovaških trgih (pšenica, baker, nafta, zlato, srebro, itd.).

Vrednosti pogodb se spreminjajo glede na trg, kjer se trguje. Pogodbeni določila spreminja posrednik. Zadnje spremembe so na razpolago na spletnih straneh posrednika.

9. Cena, razpon cene

Posrednikova trgovaška platforma predstavlja trenutne cene in razvoj kotiranj. V skladu s pogodbo, posrednik stranki ponuja informacije o cenah na osnovi trenutnih tržnih pogojev. Pri tem mora

stranka upoštevati, da se objavljene cene na trgovalni platformi nenehno spreminjajo. Pri trgovanju stranka mora upoštevati še razpon («spread») med nakupno ceno (“bid”) in prodajno ceno (“ask”).

Ask / Prodajna cena - kotirajoča cena, po kateri lahko stranka kupi svoj produkt. Gre za najboljšo tržno ceno za izvršitev nakupa. Bid / Nakupna cena - cena, po kateri lahko kupec proda svoj produkt. Gre za ceno, kjer se bo naročilo za prodajo izvršilo ob vsakem času. Običajno imamo med najvišjo prodajno in najnižjo nakupno ceno razpon, ki nastane zaradi interesa prodajalca, da si poveča zaslužek in zaradi interesa kupca, da nabavi želen produkt po najnižji možni ceni ter pridobi na ta način. Polovica razpona zapade ob nakupu, druga polovica ob prodaji.

Primer: razpon

Trguje se CFD vezan na indeks DAX.

Predpostavlja se, da ima CFD vezan na indeks DAX razpon v višini 2 točk na pogodbo s posrednikom. Pri nakupu CFDja pri ceni zaključitve pri 7.200 točk z vključenim razponom, obračuna se 7.201 točk (vključena je polovica vrednosti razpona). Pri prodaji CFDja pri ceni zaključitve 7.225 točk, se obračuna 7.224 točk (vključena druga polovica vrednosti razpona).

Stranka se mora zavedati, da razpon predstavlja izgubo, ko odpira pozicijo. Cilj trgovanja je, da preko ustreznega razvoja cen, izgubo povrnemo, ne glede ali gre za kratke ali dolge pozicije.

10. Naročila s stop omejitvijo ali Stop naročilo (Stop Order)

Pri naročilu imenovanem kot Stop naročilo gre za pogojeno trgovalno naročilo za nakup ali prodajo, ki se na trg vnese takrat, ko je dosežena v naprej določena cena (Stop cen). Je točka izstopa iz pozicije, ki je pogojena z določeno mero izgube. Garancije ni, da bosta stop cena in cena izstopa sovpadali oz. bili enaki. Saj ni nujno, da se Stop naročilo izvrši ravno v času, ko s pozicijo dosežemo stop ceno. Pomembno je, da ne zamenjujemo trgovalnih pomenov »stop cena« in »cena izstopa«. Do enake vrednosti med njima pride le, če v času od trenutka, ko tržna cena doseže stop ceno, do trenutka izvršitve naročila, ne pride do sprememb gibanja cene. Le v takšnem primeru sta stop cena in cena izstopa enaki.

Primer: Stop cena (nakup)

Trguje se CFD vezan na indeks DAX. Pričakuje se rast cen in tako se odločimo za dolgo pozicijo.

Predpostavljamo, da ima CFD vezan na indeks DAX razpon v višini 2 točk na pogodbo s posrednikom. Pri nakupu CFDja pri ceni izstopa 7.200 točk, razpon vključen, 7.201 točk se obračuna (vključena polovica vrednosti razpona).

Z namenom zaščite pred visoko izgubo, določimo 20 točk od cene izstopa kot stop ceno (to pomeni pri 7.180 (7.200 ./ 20 točk). Če cena zaniha nasprotno od pričakovanega, se pravi cena pade in doseže raven 7.180 točk (spodnja vrednost), naročilo prodaje CFDja se izvede samodejno. Kljub temu, da imamo varovanje s stop naročilom, obstaja nevarnost odstopanja izstopne cene od stop cene, ki ga povzročijo spremembe na trgu na gibanje cen (kot novice, likvidnost, ipd.).

Naročilo prodaje se izvede pri vrednosti 7.175 (mejna vrednost) razpon vključen, obračunamo 7.174 točk (vključena polovica vrednosti razpona).

Cena izstopa: 7.200 točk (mejna vrednost (mean rate))

Obračunana cena nakupa: 7.201 točk

Cena izvršitve prodaje: 7.175 točk (mejna vrednost)

Obračunana cena prodaje: 7.174 točk

Pri tem primeru je vrednost izgube 26 točk, ki presega določeno maksimalno vrednost izgube za 6 točk.

Primer: Stop cena (prodaja)

Trguje se CFD vezan na indeks DAX. Pričakuje se padec cen in tako se odločimo za kratko pozicijo.

Predpostavljamo, da ima CFD vezan na indeks DAX razpon v višini 2 točk na pogodbo s posrednikom. Pri nakupu CFDja pri ceni izstopa 7.200 točk, razpon vključen, 7.199 točk se obračuna. (vključena polovica vrednosti razpona).

Z namenom zaščite pred visoko izgubo, določimo 20 točk od cene izstopa kot stop ceno (to pomeni pri 7.220 (7.200 + 20 točk)). Če cena zaniha nasprotno od pričakovanega, se pravi cena zraste in doseže raven 7.220 točk (mejna vrednost), se naročilo CFD nakupa izvede samodejno in kratka pozicija se zapre. Kljub temu, da imamo varovanje s stop naročilom, obstaja nevarnost odstopanja izstopne cene od stop cene, ki ga povzročijo spremembe na trgu na gibanje cen (kot novice, likvidnost, ipd.).

Naročilo nakupa se izvede pri vrednosti 7.225 (mejna vrednost), razpon vključen, in na osnovi tega se obračuna 7.226 točk (vključena polovica vrednosti razpona).

Cena izstopa prodaje (odprtje kratke pozicije): 7.200 točk (mejna vrednost)

Obračunana cena prodaje (odprtje kratke pozicije) : 7.199 točk

Cena izstopa prodaje (zaprtje kratke pozicije): 7.225 točk (mejna vrednost)

Obračunana cena prodaje (zaprtje kratke pozicije): 7.226 točk

Pri tem primeru je vrednost izgube 26 točk, ki presega določeno maksimalno vrednost izgube za 6 točk.

V tem primeru imamo primer stop naročilo z dinamično stop ceno. V primeru, da je gibanje cene primerno, se stop cena avtomatično prilagodi gibanju cene. Prilagoditvam sledijo v naprej določeni koraki.

11. Stroški

Za vsako CFD transakcijo se obračuna provizija za nakup in za prodajo, ki se plača ponudniku CFDja. Znesek provizije v celoti se kot povračilo nakaže naši družbi CM-EQUITY AG & Co Finančne storitve. Odvisno za kateri izveden finančni instrument gre, se višina provizije lahko določi kot procent vrednosti transakcije ali pa je podana kot točno določena vrednost vezana na lot ali delni lot. Vrste in stopnje provizij so navedene na www.optimtrader.com.

Stroški nastanejo pri vsakem odpiranju in zapiranju pozicij, ločeno in neodvisno od tega ali je transakcija izvedena s strani pravne ali fizične osebe.

Primer: pregled stroškov

Navedene stopnje provizij veljajo le za naveden primer in za enostavnejšo razlago. Aktualne veljavne stopnje provizij so objavljene na www.optimtrader.com. Prav tako izračun ne vključuje potencialnih upravljalnih stroškov in stroškov vodenja trgovalnega računa kot tudi ne vključuje stroškovne obveznosti iz naslova davkov. Strošek vrednosti CFD ponudnika je naveden, čeprav se ne obračuna ločeno. Stroški transakcij so obračunani na podlagi izstopnih cene in ne na podlagi mejnih vrednosti cen.

CFD vezan na indeks DAX

Zasledimo ugoden signal za nakup CFDja vezanega na indeks DAX (dolga pozicija). Na razpolago imamo 4.000 EUR špekulativnega kapitala. Vstopna cena je 7.200 točk. Kupimo 5 lotov pogodbe (vrednost ene pogodbe vezane na DAX je 7.200 EUR) hkrati s fiksiranjem nivoja stop pri 20 točk pod vstopno ceno. V primeru, da se stop nivo doseže, naročilo za prodajo se izvrši in pozicija zapre. Predpostavljamo, da je izstopna cena 7.180 točk.

Pri tem nastanejo naslednji stroški:

1. Vsi stroški pri trgovanju s CFD-jem na indeks DAX:

$(0,025\%) - 7200 \text{ EUR} \times 5 \text{ pogodb} \times 0,00025 = 9 \text{ EUR}$

Več podrobnosti najdete v ceniku trgovalne platforme OptimTrader.

4. Kritje in izguba

Kritje se zahteva in sicer CFD vezan na indeks DAX zahteva kritje v višini 5% glede na vrednost pogodbe. Skupno kritje v zgornjem primeru znesse 1800 EUR (7200 X 5 X 0,05).

Pri zaprtju pozicije ob dosegu stop nivoja, smo realizirali 100 EUR izgube (20 X 5 EUR).

Stranka ima pri tej transakciji izgubo v skupni vrednosti 109 EUR (vsota: skupaj 100 EUR izgube in 9 EUR stroškov).

Pomembno: Nižja kot je vrednost osnovnega špekulativnega kapitala, višji je odstotek vrednosti izgube.

12. Poslovna politika in pogodbeni določila so ključna

Podrobnosti CFD transakcij potekajo v skladu z določili pogodb sklenjene med stranko in posrednikom. So ključne za izvajanje trgovanja ter je za stranko izrednega pomena, da se z njimi podrobno seznanijo. Na tem mestu predstavljene informacije so splošne narave in namenjene razumevanju vsebine in izvajanja CFD trgovanja.

II. Opozorilo o tveganjih za Pogodbe na razliko (CFD)

Tvaganja pri pogodbah na razliko (CFD)

Pri sklepanju pogodb na razliko, se moramo zavedati tveganj, ki so prisotna. CFD transakcije se ne priporočajo, če stranka ne razume sistema CFD trgovanja in ni seznanjena o vrstah in stopnjah tveganj. CFD ni klasična naložba ampak gre za špekulativno naložbo z zelo visoko stopnjo tveganja in ki lahko ima za posledico znatne izgube ali celo da vrednost izgube preseže vrednost premoženja. Izrednega pomena je, da ste s prisotnimi tveganji seznanjeni in jih razumete.

1. Splošna tveganja

a) Tveganje znatne izgube

Pri CFD trgovanju ni zavarovanja s strani tretje stranke za investiran kapital kot je na primer praksa pri obveznicah. Stranka sama in edina prevzema odgovornost za izgubo in nobene garancije za povračilo izgube bodisi v celoti ali deloma ni.

Izguba pri CFD trgovanju ni nikakršna izjema in zavedati se je potrebno, da se dogaja pogosto. Obstaja možnost, da stranka izgubi vloženi kapital v celoti ali celo, da izguba preseže vrednost premoženja. CFD ni klasična naložba ampak gre za špekulativno naložbo z zelo visoko stopnjo tveganja. Kljub svetovanju usposobljenih upravljavcev premoženja ali s spremljanjem trgovalnih sistemov drugih posrednikov, tveganja ne moremo ne omejiti ne izključiti.

b) Ni fizične dobave

CFD transakcija ni mogoča v smislu, da se dobavi izvedeni finančni instrument proti plačilu z gotovino. Edina možna poravnava je poravnava gotovine za razliko v ceni.

c) Kreditno tveganje izdajatelja

Stranka mora razumeti, da je CFD ponudnik izdajatelj in lastnik CFDja in je stranka le pogodbeni partner. CFD pogodba ne pooblašča stranko za nakup ali prodajo vrednostnega papirja na borzi ter je tako v odvisnosti od kreditne sposobnosti CFD ponudnika.. V primeru, da CFD ponudnik ni sposoben poravnati svojih obveznosti, je verjetnost neizplačanih dobičkov stranki zelo velika. Te vrste tveganja ne izključi niti hedge transakcija ena na ena, ki jo izvede CFD ponudnik. Do nelikvidnosti CFD ponudnika lahko pride zaradi njegovih ostalih poslovnih dejavnosti od katerih pa tudi »hedge« transakcije niso ločene.

d) Nevarnost stečaja CFD ponudnika

V primeru insolventnosti CFD ponudnika, je stranka po zakonu o stečaju, v istem položaju kot ostali upniki. Premoženje CFD ponudnika se likvidira in sorazmerno porazdeli med vse upnike. Kar pomeni, da se strankin zahtevek lahko izvrši delno ali pa sploh ne. Stranka ima zagotovila, da bo zahtevek izplačan.

e) Problem tujih držav

CFD ponudnik in izdajatelj CFDja lahko ima sedež poslovanja v tujini. S tem pogodba zapade pod pravo tuje države in v primeru, da pride do sporov se le-ti rešujejo v tujini. Posledica so težko izvedljivi pravni postopki, ki so ne nazadnje povezani tudi z visokimi stroški.

f) Nasprotje interesov pri CFD ponudniku / izdajatelju CFDja

Interes poravnave

S provizijami se srečujemo pri vsaki transakciji. Zaradi interesa za prejem provizije namesto stranke, se lahko zgodi, da CFD ponudnik posredno ali neposredno priporoča izvedbo transakcije ter na ta način veča svoj zaslužek.

Nasprotje interesov iz naslova Pogodbeni partner stranke

CFD ponudnik je kot CFD izdajatelj prav tako pogodbeni partner stranke s svojimi pogodbenimi pristojnostmi. Dobiček stranke pomeni izgubo za CFD ponudnika. Sklepamo lahko, da ima CFD ponudnik interes zmanjševanja svoje izgube na račun manjšanja dobička stranki. CFD ponudnik lahko svoje naložbe tudi zavaruje vendar zaradi nasprotja interesov trgovanje v smeri interesov stranke nadaljuje.

2. Tržna tveganja in nevarnost špekulacij

a) Nepredvidljiva tveganja izgube

CFD trgovanje je izpostavljeno tveganju, da je lahko izguba enaka vrednosti kritja v celoti. Odločilni dejavnik pri tem je višina razlika med stop ceno in izstopno ceno. Saj v primeru visoke nestanovitnosti cene (volatilnosti), sta lahko ti dve ceni zelo narazen in je posledica izguba, ki je enaka ali celo preseže vrednost kritja.

V primeru, da se to zgodi, so potrebna dodatna sredstva za kritje. Posrednik stranko pozove k plačilu dodatnih sredstev in v kolikor jih stranka ne zagotovi, se CFD račun zapre. Če likvidna sredstva stranke s CFD računa ne zadoščajo za pokritje izgube, je stranka primorana poravnati izgubo iz drugih virov svojega premoženja. Kar seveda lahko vodi stranko tudi do dodatnega zadolževanja. Da do tega ne pride je izrednega pomena za stranko, da razume CFD trgovanje in je seznanjena s tveganji CFD trgovanja. Pod nobenim pogojem se ne sme CFD trgovanje izvajati s kritjem iz naslova posojil. Saj stroški na podlagi obresti in provizij nastajajo tudi po nastali izgubi in jih je stranka dolžna poravnati tudi s svojimi drugimi viri premoženja. V kolikor stranka drugih virov premoženja nima, lahko obveznost poravnave izgube pripelje tudi do osebnega stečaja stranka.

b) Povečevanja tveganja iz naslova začetnih izgub

Za poravnavo izgube kritja v celoti samo pomočjo CFD trgovalnih tehnik, se mora zgoditi skorajda neverjetno gibanje cen navzgor v primerjavi z osnovno ceno. Na ta način bi bilo možno izgubo poravnati in ponovno doseči startno točko kritja. Vendar pojav takšne rasti cen je neverjeten. Z nadaljevanjem CFD transakcij se povzročijo samo še dodatne izgube, ki se seštevajo vse do točke, ko se izgubi kritja več ne gre izogniti. Gre za splošno načelo, ki ga ne spremenijo niti začetni ugodni rezultati.

c) Tveganje finančnih vzvodov

Stranka mora razumeti, da so CFDji izvedeni finančni instrumenti z vzvodom. In le majhen delež pogodbene vrednosti je namenjen kritju. Večkratnik tega kritja pa se lahko prenese na transakcijo - gre za finančni vzvod, ki ima visoko stopnjo tveganja. Primer: CFD vezan na določeno delnico zahteva kritje v višini 10% pogodbene vrednosti kar pa zadostuje za kritje razlike v ceni za 10%, če imamo primer gibanja v negativno smer oz. nasprotno smer od pričakovanja stranke. S tem pa je že stranka na točki izgube kritja v celoti. Stroške transakcije še nismo odšteli. Stranka mora razumeti, da še nadaljnje gibanje cene v nasprotno smer od pričakovane, pomeni dodatne izgube. Manjše kot je kritje v razmerju s pogodbeno vrednostjo, višji je finančni vzvod. In že majhna sprememba cene lahko povzroči izgubo kritja v celoti. Visok finančni vzvod pri kratkih pozicijah ima visoko stopnjo tveganja tudi, ko gre za povsem običajno gibanje cen.

d) Tveganje z varovanjem

Določitev stop cene preblizu začetne cene lahko vodi do predčasnega zaprtja pozicije, čeprav se gibanje cene nadaljuje v okviru nihajnega okvirja. To je še posebej pogosto na hitro spremenljivih trgih. In z namenom, da se doseže ciljna vrednost, se izvede ponoven nakup pri ceni, ki pa ni več tako ugodna. Četudi je druga transakcija uspešnejša, to ni zagotovilo, da smo izgubo prve preprečili zaradi same izgube prve transakcije in tudi stroškov, ki so ob tem že nastali.

e) Valutno tveganje

Zaradi nihajnosti valutnih trgov, lahko pričakujemo dodatna tveganja vezana na tuje valute ali trgovalne lote, ali v primeru, če je CFD objavljen v drugi valuti (kot CFD vezan na indeks S&P 500).

f) Določanje cene

Cena se določi na trgu, kjer se CFD trguje ali objavi ter se določi v skladu z veljavnimi zakoni.

g) Hitri skoki cen

Do hitrih sprememb cen lahko pride iz več razlogov (na primer objava novice na trgu). Lahko se zgodijo tako med kot izven trgovalnih časov (preko noči ali konec tedna). V primeru, da pride do spremembe izven trgovalnega časa, se dogaja, da nova začetna cena zelo odstopa od zadnje cene. Možnosti, da se pozicija zapre pozicijo medtem nimamo in tako lahko takšni skoki cen povzročijo resne izgube.

h) Razpon cene

Do višjega razpona cene lahko pride ali zaradi posrednika ali zaradi nadomestil vezanih na transakcijo. Vse skupaj pa zmanjšuje stranki dobiček. Povečane trgovalne aktivnost ob tem izgubo še povečujejo. Razpon cene je vedno izguba za stranko. Špekulacija s stroški je možnost, da se izguba povrne še pred startno točko.

3. Tveganja stroškov in oblikovanje cen

a) Stroški transakcije

Pri izbiri naložbe je potrebno upoštevati stroške, ki ob tem nastanejo in vplivajo na rezultat transakcije. Stranka se mora seznaniti z vsemi povezanimi stroški, ko se odloči za naložbo. Saj tako stroški posrednika kot stroški povezanih drugih finančnih institucij negativno vplivajo na finančni rezultat naložbe.

b) Neupoštevanje stroškov privatnega vlagatelja

Vsi stroški povezani s CFD trgovanjem zmanjšujejo rezultat. Še posebno je to primer CFDjev vezanih na indekse delnic, ki ustrezajo gibanju delnic na borzah. Ker so cene na borzah določene z aktivnostmi trgovanja po menjalnem tečaju, so stroški transakcij privat špekulantov ločeni in se ne vključujejo v izračun stroškov. Cenitve na trgu upoštevajo le vidike in tveganja vezana na profesionalno trgovanje. Stroške iz naslova privat špekulacij pri trgovanju nosi tako stranka sama. Takšni stroški spremenijo celotno strukturo obračuna in politiko menjave. Saj se potrebuje višja razlika, da se doseže dobiček enak dobičku običajnih trgovalnih poslov. Višji kot so stroški transakcij, manjša je možnost dobička dokler se le ta v višinah stroškov transakcij popolnoma ne izgubi. Pozitivna razlika je v primeru ponavljajočih špekulacij pravzaprav neverjetna ali celo nemogoča in to kljub temu, da je dobiček generiran že na samem začetku.

c) Nasprotje interesov

Ko gre za provizije izvršenih transakcij se srečamo z nasprotjem interesov med CFD ponudnikom in stranko. Saj vsaka transakcija za ponudnika predstavlja zaslužek in mu je v interesu čim večje število transakcij pa čeprav je to z vidika stranke popolnoma nesmiselno. Za takšne ekonomsko nesmiselne

transakcije številnih vstopov in izstopov je značilno, da je absolutna vrednost transakcijskih stroškov previsoka v primerjavi s tržnim izkoristkom oz. rezultatom trgovanja. Zgodi se, da je mejna vrednost izgube nastavljena preveč na tesno v primerjavi s pričakovano stopnjo gibanja cene (naročilo stop). To povzroči hitre večkratne vstope in izstope, ki seveda imajo za posledico vrsto novih stroškov, kapital se tako porabi brez vpliva, da se izguba prepriči.

Takšno nasprotje interesov je možno tudi v primeru trgovanja pravnih oseb.

d) Posebno tveganje dnevnega trgovanja

Dnevno trgovanje vključuje kratke pozicije in gre za trgovanje znotraj trgovalnega dne. Oprta pozicija se zapre na isti dan. Lahko se zgodi, da v primeru prepoznanja trgovalnih signalov, trenda, se ista pozicija odpre in zapre večkrat v istem dnevu (primer "intraday").

Že majhna sprememba cene kratke pozicije pri dnevnem trgovanju lahko povzroči veliko izgubo. Hkrati s tržnimi tveganji, stranka mora upoštevati nevarnosti rastočih stroškov z večjim številom hitrih transakcij. Stroški transakcij so vedno izguba in v večini primerov predstavljajo provizije, ki se plačujejo posredniku ali drugim povezanim finančnim institucijam.

Poslovanje takšne kratkoročne narave lahko na račun visokega števila transakcij že v samem dnevu povzroči popoln preobrat portfelja stranke. Tudi zaradi povezanih visokih stroškov. Stroškovna obremenitev pa ima za posledico hitro porabo kapitala stranke. To je še posebna značilnost trgov z nizko nihajnostjo, kjer dobički ne morejo biti tako visoki, da bi zmogli preprečiti izgubo.

Čeprav ni namen posrednika je pri kratkoročnih transakcijah vedno prisotno tveganje zbiranja stroškov. Saj je za dnevno trgovanje značilno visoko število transakcij in s tem več stroškov. Ugodne razmere na trgu so donosne samo takrat, ko gibanje cen lahko izravna izgubo. Gibanje cen pa je zaradi kratkega roka omejeno. K pravnim nakupom in prodajam točk za pozitiven rezultat je natančna analiza podatkov ključnega pomena. Še vedno pa ni zagotovila, da je stranka na pravi strani trgovanja.

Tako imenovano tržno tveganje je pojav gibanja cene v nasprotno smer kot stranka pričakuje. V tem primeru je nujno, da se pozicija zapre, da preprečimo izgubo. Gre za varovanje s katerim lahko prepreči izgubo kritja v celoti ali prepreči izgubi, ki preseže vrednost kritja.

Pri izgubi ni nujno, da se izgubi samo kritje bodisi zaradi neuspešnih transakcij ali zaradi višine stroškov, ampak obstaja tudi verjetnost, da pri tem vrednost izgube preseže vrednost vloženega kapitala. In če stranka ni sposobna poravnati izgube lahko pride v situacijo osebnega stečaja. Z zaprtjem pozicij se tveganja izgube ne izključuje saj zaprtje pozicij sproži nastanek novih transakcij in s tem še več stroškov. Da je stanje na računu stranke pozitivno morajo vse nadaljnje transakcije potekati v smeri, da se pokrijejo tekoči stroški, izgube in stroški preteklih transakcij. Če so bile

začetne izgube prevelike je ta naloga skorajda nemogoča. Ravno zaradi vsega navedenega je izredno pomembno, da stranka poglobi svoje znanje o dnevnem trgovanju, trgih vrednostnih papirjev, tehnikah in strategijah trgovanja, znanje o izvedenih finančnih instrumentih ter izredno pomembno je tudi, da zaupa posredniku v zvezi s trgovalnimi signali. Stranka se mora zavedati, da so trgovalni trgi tekma s pravimi profesionalnimi trgovalci, ki imajo več finančnega znanja in izkušenj.

CFDji pri trgovanju s kratkimi pozicijami imajo še dodatna tveganja.

4. Posebna tveganja CFDjev vezanih na indekse delnic

CFDji so podvrženi tudi tveganjem, ki so drugače značilni za izvedene finančne instrumente. Izpostavili bomo nekaj posebnosti. Indeksi delnic so povezani z delnicami in tako tudi s tveganji, ki veljajo za delniški trg.

a) Tveganje Zadrževanja delnic podjetja

Indeksom so osnova menjalni tečaji delnic in delnica predstavlja delež nekega podjetja. Ekonomski dejavniki in situacije v podjetju samem vplivajo na položaj podjetja v primerjavi z drugimi podjetji na trgu. Ti dejavniki določajo vrednost podjetju in s tem vrednost menjalnih tečajev na borzi. Podjetje nima interesa delnice zadrževati. Zagotovila za uspeh nekega podjetja na borzi ni. Gibanje cen tečajev je tesno povezano z ekonomskim uspehom podjetja.

b) Tveganje sprememb cene

Nepredvidljiva nihajnost je prav tako ena od lastnosti gibanja cen borznih tečajev. Brez kakršnihkoli pojasnil se pojavljajo obdobja rasti in padcev cen skupaj s cenami tečajev. Na gibanje cen vplivajo različni dejavniki. Lahko gre za dolgoročne, srednjeročne ali kratkoročne dejavnike. Vsem pa je skupno, da se jih ne da napovedati. Poznamo tudi splošne dejavnike, ki imajo vpliv na cene borznih tečajev. Hkrati splošni dejavniki vplivajo na poslovanje celotne borze ali pa samo na določeno industrijsko panogo (tržno tveganje). Tako eno kot drugo pa neposredno vpliva na vrednost podjetja, ki kotira na borzi.

c) Dividendno tveganje

Višina dividende je pogojena z uspešnostjo podjetja. V kolikor podjetje ustvarja dobiček se dividende izplačajo lastnikom delnic. Lahko se zgodi, da dividende niso izplačane. Izplačane dividende preteklih let niso indikator izplačilom dividend v prihodnje.

d) Tveganje oblikovanja cen in psihologija trga

Pri oblikovanju cene tečaja delnice se skupaj z vrednostjo podjetja upošteva tudi stopnja inflacije, bančne obrestne mere in ostale ekonomske dejavnike, ki pozitivno ali negativno vplivajo na borzno poslovanje ali na delovanje katerega drugih trgov. Našteti dejavniki so ključno za določanje tržne vrednosti standardnih delniških tečajev.

Vendar večina odločitev na borznih trgih nima racionalne osnove in cene se ne oblikujejo samo tržno na osnovi razmerja med ponudbo in povpraševanjem. Predvsem iracionalni dejavniki kot so mnenja, želje in tudi psihologija vedenja množice so ključni, ko se stranke odločajo za nakupe / prodaje. Tudi splošno stanje na trgu, mnenja in pogledi vodij (ali analitikov), posledice uporabe tržnih prijemov, poudarjanje trenda, globalizacija trgov in tudi splošni družbeni dogodki, so dejavniki, ki vplivajo na ceno tečajev in nimajo racionalne osnove. Vse lahko ima vpliv na padec cene tečaja, tudi za dvomestni odstotek, in brez dejstva, da pa podjetje ni imelo nobenih negativnih sprememb pri svojem poslovanju.

e) Likvidnostno tveganje

Poznamo tudi zaprte trge s slabimi, nepoštenimi cenami, oblikovanimi umetno in ne tržno. Enake lastnosti se prenesejo na drugorazredne tečaje delnic. Pri zaprtih trgih je ravno zaradi neugodnih prodajnih pogojev krog potencialnih kupcev primerno tudi majhen in so cene še dodatno nagnjene k vplivom manipulacij.

f) Izključitev iz indeksa

Za delniško podjetje obstaja tudi možnost izključitve tečaja iz indeksa. Do tega lahko pride tudi po nakupu CFDja. Možno je, da bo s tem padla vrednost izključenemu podjetju, če primerjamo z vrednostjo, ki ga je podjetje imelo kot vključeno v indeks. Lahko pa izključitev podjetja pomeni tudi, da bo izključitev imela vpliv na vrednost indeksa.

5. Nepredvidena tveganja

Vsa našteta tveganja so vedno prisotna. Navedenih tveganj ni možno popolnoma izključiti niti z uporabo tehnične opreme ali računalniških programov. Vse izjave drugih v povezavi z izdanim opozorilom o tveganju (svetovalci, strokovnjaki idr.) ali celo obljube o dobičku, so neveljavne. Gre za nepooblaščen dejanja. V primeru, da se takšno nepooblaščen dejanje zasledi, nas prosimo nemudoma obvestite. Izredno pomembno je, da se z opozorilom o tveganju seznanite in ga razumete.